

Közlemény a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 2019. júniusi módosításáról

A szakmai tapasztalatok és a felmerült egyéb módosítási igények alapján 2019 júniusában módosításra került a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet. A támogatást igénylőket és a kedvezményezetteket érintő legfontosabb módosítások a következők:

1) az 1064/2019. (II. 25.) Korm. határozat szerinti feladatok végrehajtása érdekében szükséges módosítások (új forráselosztási mechanizmus bevezetése)

A 2021–2027 programozási időszakra való felkészülés keretében új forráselosztási eszközök kidolgozásáról szóló 1064/2019. (II. 25.) Korm. határozat elfogadásával a Kormány egyetértett azzal, hogy – a 2021–2027 programozási időszak sikeres végrehajtása érdekében – a forráselosztási mechanizmus felülvizsgálata és új eszközök kidolgozása szükséges.

A fentiekre tekintettel a Kormány felhívta az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy – az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt miniszterek bevonásával – a végrehajtási tapasztalatok, az uniós és hazai szabályozási környezet, valamint a sikeres nemzetközi példák figyelembevételével tegyen javaslatot a feltételes visszatérítendő támogatások keretrendszerének kialakítására.

A Kormány felhívta továbbá az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy – az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt miniszterek bevonásával – vizsgálja meg a 2014–2020 programozási időszakban a többlet-kötelezettségvállalások vagy a visszahulló források terhére pilot felhívás indításának jogszabályi feltételeit, és – ha szükséges – tegyen javaslatot az érintett jogszabályok módosítására.

A fentiekre tekintettel a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben rögzítésre került, hogy a program vonatkozó prioritása keretén belül

- a) a felhívás keretében fel nem használt, vagy
- b) a megítélt, támogatási szerződésben rögzített, de
- ba) a kedvezményezett által fel nem használt,
- bb) az irányító hatóság által visszatartott, vagy
- bc) a kedvezményezett által visszafizetett

támogatási összeg prioritáson belüli felhasználásáról – a nagyprojekt, a kiemelt projekt és annak a támogatási kérelemnek a kivételével, amely támogatását az irányító hatóság hárommilliárd forintot meghaladó összegben javasolta megállapítani – az irányító hatóság dönt az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által jóváhagyott felhívás alapján.

Ha a felhívás visszatérítendő támogatási formát alkalmaz, a felhívás kidolgozása és a támogatási kérelem elbírálása tekintetében a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet nem részletes eljárási szabályokat, hanem minimumkövetelményeket (pl. értékelési szempontok előírása, egyszerűsített kiválasztási eljárásrend alkalmazása, hiánypótlás lehetőségének biztosítása) és elvárásokat (pl. konzorcium nem nyújthat be támogatási kérelmet, a támogatási kérelmek benyújtása és elbírálása során a monitoring és információs rendszert kell alkalmazni) állapít

meg, amelyek kellő rugalmasságot biztosítanak az irányító hatóságok számára a pilot felhívás kidolgozása szempontjából.

További könnyítés a pilot felhívás kidolgozása és az érintett projektek végrehajtása szempontjából, hogy a felhívásban biztosítéknyújtási kötelezettség nem írható elő, jelentősen csökkentve ezzel a leendő kedvezményezettek terheit.

A jogszabály-módosítás eredményeként a visszatérítendő támogatási formát alkalmazó felhívások esetén további könnyítések is bevezetésre kerültek, amelyek egyrészt biztosítják a 100%-os mértékű támogatási előleg igénylésének lehetőségét, másrészt lehetővé teszik a támogatási előleg igénylését egyszeri elszámolás esetén is.

2) egyes esetekben az irányító hatóság vezetője dönthet a projektek költségnövekményének finanszírozásáról

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet értelmében nincs lehetőség a támogatási szerződés olyan irányú módosítására, amelynek következtében a támogatási összeg növekszik, kivéve, ha közszféra szervezet kedvezményezett esetén a Kormány úgy dönt, hogy a projektben felmerült többletköltség támogatható.

A gyakorlati tapasztalatok alapján – figyelemmel az adminisztratív terhek csökkentésének, valamint az egyes folyamatok gyorsításának szükségességére – kidolgozásra került egy olyan rendelkezés, amely szerint, ha az operatív program terhére lehetséges a többlettámogatás nyújtása és az nem haladja meg az eredeti támogatási összeg 15%-át és a 30 millió forintot, akkor az irányító hatóság saját hatáskörben dönthet a többlettámogatás biztosításáról.

A többlettámogatás vonatkozásában az irányító hatóság által saját hatáskörben meghozott döntésekről negyedévente be kell számolni a Kormánynak.

3) projektfejlesztés esetén a projektfejlesztést lezáró szerződésmódosítás szerinti támogatási összeget kell alapul venni az esetleges későbbi költségnövekmény mértéke számításának alapjául

Fontos alapelv, hogy a támogatási szerződés módosítása nem irányulhat a támogatási döntésben meghatározott támogatási összegen felüli többlettámogatás biztosítására, kivéve, ha közszféra szervezet esetén a Kormány eltérően dönt.

Ha a projekt megvalósítása nem kezdhető meg, a támogatási döntést követően a támogatást igénylő és az irányító hatóság a projekt megvalósításának előkészítésére és a megvalósításának támogatására támogatási szerződést köt. A támogatási szerződés megkötésével egyidejűleg az irányító hatóság projektfejlesztést kezdeményezhet a támogatást igénylővel. A projektfejlesztés célja a felhívásban meghatározott feltételeknek megfelelő projektdokumentáció ütemezett kidolgozásának elősegítése, ezzel együtt a korábban becsült támogatási összeg konkretizálása.

Figyelemmel arra, hogy projektfejlesztés esetén a támogatási szerződésben szereplő támogatási összeg módosulhat, indokolt a projektfejlesztést lezáró szerződésmódosítás

szerinti támogatási összeghez kötni az esetleges későbbi költségnövekmény mértéke számítását.

4) a közbeszerzési eljárások ellenőrzését érintő főbb változások

A jogszabály-módosítással megerősítésre került az egybeszámítási szabályoknak való megfelelés ellenőrzése. Az egybeszámítási kötelezettség teljesítéséről szóló kedvezményezetti nyilatkozatra vonatkozó szabályozás kiegészítésre került azzal, hogy a nyilatkozathoz csatolni kell azon projektek listáját, amelyek alapján a kedvezményezett a nyilatkozatot tette.

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény korábbi módosításával való összhang megteremtése céljából hatályon kívül helyezésre került az alvállalkozói teljesítés kapcsán szükségessé váló szerződésmódosítás ellenőrzésének könnyítésére vonatkozó rendelkezés.

A rendelet módosítása az elmúlt időszak tapasztalatai alapján az ex-ante ellenőrzési rendszer pontosítását is tartalmazza, annak érdekében, hogy az ellenőrzések minél gyorsabban és rugalmasabban lefolytathatók lehessenek. Figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérők nem éltek ezzel a lehetőséggel, megszüntetésre került a párhuzamos ellenőrzés indításának a lehetősége, továbbá a közbeszerzési dokumentumokat jóváhagyó tanúsítvány intézménye.

5) a halasztott önerőre vonatkozó szabályok pontosítása

A kis támogatástartalmú projektek esetén a halasztott önerővel kifizethető támogatás összege viszonylag alacsony, ugyanakkor a kifizetési igénylések ellenőrzésére fordítandó idő rendkívül magas. A kifizetések gyorsítása érdekében ezért a jövőben a kis támogatástartalmú (a hárommillió forintot meg nem haladó támogatási összegű) projektek esetén a halasztott önerő nem lesz igénybe vehető. Kiemelendő, hogy az új rendelkezést csak a módosítás hatálybalépését követően keletkezett támogatási jogviszonyokra kell alkalmazni.

6) a monitoring rendszer üzemzavarával összefüggésben rendelkezések kidolgozása

A módosítás értelmében a monitoring rendszer üzemzavara esetén, az üzemzavar megszűnésekor a fejlesztési források felhasználásáért felelős szervezetek kötelesek a hiányzó adatokat haladéktalanul pótolni vagy gondoskodni azok pótlásáról. Az üzemzavar időtartama alatt a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet szerinti határidők szünetelnek. A határidők szüneteléséről, valamint az üzemzavar megszűnéséről a monitoring és információs rendszer üzemeltetője három munkanapon belül tájékoztatja az érintetteket.

7) a meghatalmazásra vonatkozó szabályok pontosítása

Az EMVA és ETHA támogatások esetén a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet részletesen szabályozza a támogató és a kedvezményezett, valamint a kedvezményezett nevében eljáró meghatalmazott viszonyát. A módosítás a meghatalmazások ügyfélkapun keresztül történő bejelentésének eljárását pontosítja oly módon, hogy a gyakorlathoz igazítva a meghatalmazott személyében történő változás esetén módosítás helyett a nem hatályos meghatalmazás visszavonására és új meghatalmazás megküldésére kerülhet sor.

8) a piaci ár igazolására vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet értelmében az EMVA és az ETHA finanszírozású projektek kivételével a hárommillió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon szerződési esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A jogszabály-módosítás alapján ezen esetekben a szokásos piaci ár a kedvezményezett döntése alapján árajánlattal is igazolható, az irányító hatóság azonban ebben az esetben sem tekinthet el az ellenőrzéstől.

9) a szakaszolt projektekre vonatkozó szabályok pontosítása

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet szerint az alapokból támogatott projektek esetén a 2014. január 1. és 2023. december 31. között teljesített tevékenységekhez kapcsolódóan a kedvezményezettnek felmerült és kifizetett költségek számolhatóak el. A rendelet alapján ugyanakkor a támogatási szerződés hatálybalépése, valamint folyamatos szállítási szerződés, illetve központosított közbeszerzés esetén az eszköz megrendelése nem lehet korábbi, mint a felhívásban meghatározott elszámolhatósági időszak kezdete. A rendelkezés a szakaszolt projektek esetén ezért pontosításra került, tekintettel arra, hogy szakaszolt projekt esetén az első és a második szakasz megvalósításához kapcsolódó szállítói szerződések hatálybalépése jellemzően 2014. január 1. előtti.

10) a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosítása érintette a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet egyházi jogi személyekre vonatkozó szabályozását, ezért a két szabályozás közötti összhang megteremtése vált szükségessé

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 2019. április 15-én hatályba lépett módosítása – többek között – azt is tartalmazza, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szuverén Jeruzsálemi, Rodoszi és Máltai Szent János Katonai és Ispotályos Rend közötti Együttműködési Megállapodás figyelembevételével a Szuverén Máltai Lovagrendet és a Megállapodásban kijelölt szervezeteket megilletik a bevett egyház belső egyházi jogi személye által igénybe vehető – 2011. évi CCVI. törvény szerinti – támogatások.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításával lehetővé vált, hogy ezen kijelölt szervezetek a projektjeik költségnövekedése esetén az egyházi jogi személyekhez, továbbá más közszféra szervezetekhez hasonlóan igényelhessenek többlétszámú támogatást, ha az adott projekt nevelési-oktatási, kulturális, felsőoktatási, szociális, egészségügyi, gyermek- és ifjúságvédelmi feladatot érint.